

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte	Iurie Diaconu,
Judecători	Liliana Catan, Ion Guzun, Maria Ghervas, Dumitru Mardari,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 07 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018, în privința inculpatului

Profir Aurel.

Termenul de examinare,

instanța de fond: 25.05.2015 – 07.11.2017,

instanța de apel: 28.11.2017 – 05.11.2018,

instanța de recurs: 24.01.2019 – 05.03.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 07 noiembrie 2017, Profir Aurel a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, deoarece ***fapta nu întrunește elementele infracțiunii.***

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Profir Aurel, se învinuiește că la 05 februarie 2013, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Lidia Dilion, în privința căreia cauza a fost disjunctă în procedură separată și există o hotărâre judecătorească irevocabilă, prin participare simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului nr.xx, din str. Calea Ieșilor xx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri, suma de 8400 euro, echivalentul a 137.124,12 lei.

Astfel, Profir Aurel, acționând prin intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul

prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a determinat-o pe Lidia Dilion ca, în baza procurii nr.486, autenticată la data de 04.02.2013 de către notarul public Volimbovscaia Zinaida, reprezentând-o pe Cosianciuc Svetlana, să înstrăineze lui Reșetneac Iuri apartamentul nr.xx din str. Calea Ieșilor xx, mun. Chișinău. Încheind contractul de vânzare-cumpărare din 05.02.2013, cu nr. de înregistrare 1398, autenticat de notarul public Viorica Nagacevschi, tăinuind faptul că, încă la 31.10.2003, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, emisă pe marginea dosarului cu nr.2-2283/03, Cosianciuc Svetlana a fost declarată incapabilă, asupra sa fiind instituită tutela, în apartamentul menționat rămânând să locuiască fiul acesteia Cosianciuc Artur.

Prin urmare, Profir Aurel a însușit suma de 137.124,12 lei, dispărând într-o direcție necunoscută, iar Reșetneac Iuri nu a mai putut intra în posesia imobilului vizat, astfel fiindu-i cauzate prejudicii materiale în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

În ședință de judecată, ținând cont de modificările operate în art. 126 alin. (1) Cod penal, a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, declarând că în anul 2011-2012 a activat neoficial în calitate de agent imobiliar, publica anunțuri în ziarul „Makler” căutând cumpărători. În rezultat, a fost telefonat de persoane necunoscute care doreau să vândă un apartament. Când s-a întâlnit cu Dilion L. și Consianciuc S., una s-a prezentat drept proprietară al apartamentului vizat, după care i-au arătat apartamentul, comunicând prețul și trasmițând-i cheile, pe care le-a luat fără a verifica actele cine este proprietarul locuinței. A comunicat doamnelor că pentru tranzacția de vânzare cumpărare urmează să-i achite 200 euro. Ulterior, a fost telefonat de Reșetneac I.

Declarațiile părții vătămate Reșetneac Iuri, răstoarnă învinuirea înaintată inculpatului **în comiterea infracțiunii imputate**, deoarece acesta a confirmat că banii nu i-a transmis lui Profir A., dar lui Dilion L.

Martorilor acuzării, Zinaida Volimbovscaia și Viorica Nagacevschi, au relatat că nu-l cunosc pe inculpat și nu l-au văzut nici odată.

Astfel, învinuirea înaintată inculpatului **în comiterea infracțiunii prevăzute** de art. 190 alin. (4) Cod penal nu s-a confirmat și în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, acesta urmează a fi achitat, deoarece în ordonanța de punere sub învinuire, procurorul n-a indicat care a fost rolul și acțiunile concrete ale inculpatului **în comiterea escrocheriei**.

În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că în anii 2008-2013, Profir A., publicând anunțuri în ziarul „Makler”, a activat neoficial, în calitate de agent imobiliar prestând servicii contra unei remunerări. Astfel, a convenit cu Dilion L. și Cosianciuc S., una din care s-a prezentat drept proprietara ap. 11 D din str. Calea Ieșilor 16/2. I-a fost arătat apartamentul și transmise cheile, în scopul căutării

cumpărătorului contra unei remunerații de 200 euro. După ce a publicat anunțul în „Makler”, i-a prezentat lui Reșetneac I., care s-a arătat interesat de procurarea acestuia. I-a prezentat documentele în original și copie pentru a fi verificate, organizându-i o întâlnire cu proprietara la notarul Nagacevschi V., unde a fost încheiată tranzacția de vânzare-cumpărare, iar Reșetneac I. a transmis lui Dilion L. 8400 euro.

Prin urmare, inculpatul nu cunoștea că Dilion L. și Cosianciuc S., care era declarată incapabilă prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.10.2003, intenționau să vândă ilegal apartamentul nominalizat.

Probele administrate, nu au confirmat cu certitudine că inculpatul ***a comis fapta*** de escrocherie, deci fapta incriminată ultimului ***nu întrunește elementele infracțiunii*** lipsind latura obiectivă și cea subiectivă.

Versiunea inculpatului că ***nu a săvârșit fapta*** nu a fost combătută prin probele administrate.

Sentința de condamnare, nu poate fi întemeiată exclusiv pe declarațiile părții vătămate că inculpatul a fost în înțelegere cu Dilion L., deoarece în ședința de judecată s-a stabilit contrariul. Acest fapt se confirmă și prin explicațiile lui Dilion L. din sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, prin care a fost condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, unde nu a declarat nimic despre Profir A.

Astfel, partea acuzării nu a prezentat probe suficiente care ar proba că inculpatul, prin acțiunile sale, ***a comis fapta incriminată de escrocherie***.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituții legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat că instanța a dat o apreciere juridică greșită circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, cât și probelor prezentate în susținerea învinuirii, care dovedesc vinovăția inculpatului, inclusiv declarațiile părții vătămate Reșetneac Iurii, că prin intermediul ziarului „Makler” a făcut cunoștință cu Profir A., care s-a prezentat ca „Ivan”. Cu acesta a dus negocierile, înțelegându-se la prețul de 9000 euro. Dânsul i-a prezentat o copie de pe contractul de vânzare-cumpărare, proprietară fiind Cosianciuc S., că pentru a autentifica contractul de vânzare-cumpărare vor merge la notarul Nagacevschi V. și că în continuare la tranzacție va participa sora sa - Dilion Lidia, care după perfectarea actelor a și primit suma de 8400 euro. La 07.02.2013, a mers la apartament, unde urma să preia cheile și să-i transmită lui Dilion L. restul sumei de 600 euro, însă, aceasta nu a venit. I-a deschis ușa o persoană pe nume „Artur”, care este feciorul lui Cosianciuc S. și care despre vânzarea apartamentului nu cunoaștea nimic.

Martorului Volimbovscaia Zinaida, a relatat că a autentificat procura nr.486, cu drepturi de administrare și înstrăinare a locuinței, la solicitarea lui Cosianciuc Svetalana. Buletinul de identitate și actele persoanei care urmează a fi împuternicită, fiind prezentate de Dilion L. A explicat lui Cosianciuc Svetalana conținutul procurii. Careva suspiecții în comportamentul părților nu au fost sesizate.

Martorul Nagacevschi V., a declarat că a autentificat contractul de vânzare-cumpărare cu nr.1398 a apartamentului nr.xx din str. Calea Ieșilor xx, mun.

Chișinău. La ea, s-a prezentat Dilion L., prin procură din numele lui Cosianciuc S., și Reșetneac I. A verificat legalitatea procurii, apoi a identificat părțile prezente la tranzacție prin acte de identitate. Persoanele date nu au trezit suspiciuni și au fost destul de sincere la momentul întocmirii tranzacției.

Prin procesul-verbal din 22.02.2013, de la partea vătămată au fost ridicate copiile contractului de vânzare-cumpărare din 05.02.2013, informația de pe site-ul „Makler”, cu privire la vânzarea apartamentului cu balcon din 23.01.2013, cu nr.de telefon „060820948”, cu text în limba rusă, și procura nr.486 din 04.02.2013.

Conform procesului-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013, partea vătămată Reșetneac Iuri a recunoscut persoana din imaginea nr. 4, ca fiind persoana cu care a discutat la telefon pe nr.060820948, după ce a găsit anunțul pe pagina-web www.makler.md, referitor la vânzarea unei odăi (garsoniere) în valoare de 10.200 euro. Cu persoana respectivă, care s-a prezentat pe nume „Ivan”, s-a întâlnit la 02.02.2013, la „Moldtelecom”, convenind să-i arate apartamentul.

Prin procesul-verbal de recunoaștere după fotografie din 26.05.2014, învinuita Dilion Lidia a recunoscut persoana pe nume „Aurel”, ca fiind Profir Aurel.

Conform sentinței Judecătorei Buicani, mun. Chișinău din 29.12.2014, Dilion L. a fost condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare și încasată suma de 8400 euro în beneficiul lui Reșetneac I.

Hotărârea instanței de fond nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția, nefiind cercetate obiectiv și nemijlocit toate circumstanțele cauzei.

Instanța a apreciat eronat declarațiile părții vătămate Reșetneac Iuri, stipulând că vin în contradicție cu cumulul de probe acumulate în cadrul cauzei penale și cercetate în instanța de judecată. Or, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013 și 26.05.2014, vin să confirme declarațiile părții vătămate că anume Profir Aurel este persoana care s-a prezentat ca fiind „Ivan” și cu care s-a întâlnit la 02.02.2013 la „Moldtelecom”.

Astfel, instanța nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În ordonanța de punere sub învinuire a lui Profir Aurel, partea acuzării a concretizat învinuirea adusă și a indicat acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel în comiterea escrocheriei, în conformitate cu prevederile normelor procesual-penale, iar prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, Dilion Lidia a fost condamnată pentru faptul că în urma înțelegerii prealabile și împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, care s-a prezentat cu numele „Ivan”, prin participație simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului xx, amplasat pe str. Calea Ieșilor xx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri 8400 euro, echivalentul sumei de 137.124,12 lei.

Din considerentele date, instanța eronat a apreciat că nu a fost prezentată nici o probă care ar indica direct asupra faptului că Profir Aurel a fost în calitate de coautor (participație simplă - art. 44, 52 Cod penal), implicat în acțiunile de

dobândire ilicită a sumei de bani în valoare de 8400 euro, în schimbul înstrăinării ilegale a apartamentului nominalizat.

Probatoriul administrat demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, și just a tras concluzia că fapta lui Profir Aurel, ***nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.***

Nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel, nu confirmă vina lui Profir Aurel ***de comiterea infracțiunii de escrocherie.***

Or, pe parcursul judecării cauzei nu au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului ***în comiterea infracțiunii imputate***, sau ar combate declarațiile lui, care poartă un caracter consecvent.

Din declarațiile părții vătămate nu rezultă că inculpatul ***a comis infracțiunea de escrocherie.***

Martorul Dilion Lidia, a declarat în ședința instanței de apel că pe Profir Aurel îl cunoaște din anul 2011, când a dorit să vândă apartamentul său și când acesta s-a prezentat ca Stas. Cunoștință cu Consenciuc Svetlana i-a făcut inculpatul Profir Aurel, care la acel moment se prezenta ca Stasic. La notar, când s-a autentificat procura, Cosianciuc Svetlana nu era prezentă. Profir Aurel îi spunea că ea trebuie să fie în locul ei. Ea juca rolul lui Consenciuc Svetlana. La notar s-a prezentat cu Lepădatu Ludmila, iar inculpatul era afară, în mașină, împreună cu Rahimov Rustam. Apartamentul 1-a vândut cu 8400 euro. Banii au fost transmiși în biroul notarului, unde erau prezenți ei trei și persoana cărei a fost vândut apartamentul. Ludmila Lepădatu a numărat banii și în final tot ea i-a luat, iar ulterior i-a transmis lui Rahimov Rustam. Profir Aurel era prezent la acel moment. Ea nu a mai văzut acești bani. Rahimov Rustam o consulta, cum să se prezente ca doamna Cosianciuc S. Consenciuc S. a vândut apartamentul. În apartamentul care a fost vândut locuia nepotul lui Coseanciuc S.

Însă, aceste declarații nu pot fi administrate ca utile, deoarece nu au fost confirmate prin alte probe, iar din mențiunile martorului nu rezultă clar, careva acțiuni ale lui Aurel Profir, care fiind analizate, ulterior susținute de alte probe ar contura concluzia că ***întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie.***

Astfel, sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, nu se atestă că inculpatul ***ar fi comis infracțiunea incriminată.***

Învinuirea adusă inculpatului, precum că acesta ***a comis escrocheria***, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, ***nu a fost probată.***

În ordonanța de punere sub învinuire a lui Profir Aurel, procurorul nu a indicat care a fost rolul și acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel ***în comiterea escrocheriei.***

Din probele analizate și apreciate nu se atestă că inculpatul cunoștea că Dilion Lidia și Cosianciuc Svetlana, care era declarată incapabilă prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.10.2013, intenționau să vândă contrar Legii apartamentul nominalizat.

În speță nu poate fi pronunțată o sentință de condamnare doar în baza declarațiilor părții vătămate și cele ale lui Dilion L., pe când la materialele cauzei lipsesc probe ce ar indica asupra faptului că Profir Aurel prin acțiunile sale ***a comis escrocherie***.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanțele nu au luat în considerare toate probele acuzării, care au fost indicate în apelul procurorului, pe care instanța de apel le-a precizat eronat, prin ce a fost respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă, încălcându-se prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanțele nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate, a martorilor, cât și probele prezentate de acuzare, adoptând hotărâri ilegale.

În susținerea poziției sale, procurorul a prezentat probe care dovedesc vinovăția inculpatului, și anume declarațiile părții vătămate *Reșetneac Iurii*, din care rezultă că prin intermediul ziarului „Makler”, deoarece dorea să procure un apartament, a făcut cunoștință cu Profir A., care de facto s-a prezentat ca „Ivan”. Cu acesta a dus negocierile privind vânzarea și cumpărarea apartamentului nr.11 D din str.Calea Ieșilor 16/2, mun.Chișinău, înțelegându-se la prețul de 9000 euro. Dânsul i-a prezentat o copie a contractului de vânzare-cumpărare, proprietara la acel moment fiind Cosianciuc S. Apoi i-a comunicat că este necesar de a merge la notar pentru a autentifica contractul de vânzare-cumpărare, la ce inculpatul i-a comunicat că poate merge la notarul Nagacevschi Viorica și că în continuare va participa sora sa Dilion Lidia, care după perfectarea actelor a primit suma de 8400 euro. La 07.02.2013, a mers la noul său apartament, unde urma să preia cheile și să-i transmită lui Dilion L. restul sumei de 600 euro, însă, aceasta nu a venit, ușa i-a deschis-o o persoană pe nume „Artur”, care s-a prezentat că este feciorul lui Cosianciuc S și despre faptul vânzării -cumpărării apartamentului nu cunoștea nimic; a martorului *Volimbovscaia Zianida*, care a relatat că a autentificat procura cu nr.486, în urma solicitării la 04.02.2013 de către Cosianciuc Svetlana, care i-a solicitat întocmirea unei procuri generale cu drepturi de administrare și înstrăinare. A solicitat buletinul de identitate și actele persoanei care urmează a fi împuternicită, acestea fiind prezentate de Dilion Lidia. Cosianciuc Svetlana a declarat că conștientizează faptul că împuternicește pe Dilion L. cu atribuții de administrare. Nu a pus la îndoială descernământul persoanei în cauză sau alte lucruri trecute în mod tăcit de către Cosianciuc Sv.; a martorului *Nagacevschi V.*, care pe marginea adresărilor pe cauza dată a declarat că a autentificat contractul de vânzare-cumpărare cu nr.1398 a apartamentului nr.xx din str.Calea Ieșilor xx, mun.Chișinău. La ea, s-a prezentat Dilion L. prin procură din numele lui Cosianciuc S.. A verificat legalitatea procurii, care nu a fost anulată, apoi a identificat părțile prezente la tranzacție prin acte de identitate, constatând că Dilion L. s-a prezentat în deplinătatea facultăților mintale și cu toate actele asupra bunului supus înstrăinării. Precum a identificat prin actul de

identitate și cet.Reșetneac Iu., care a solicitat întocmirea contractului de vânzare-cumpărare. Persoanele date nu au trezit suspiciuni și au fost destul de sincere la momentul întocmirii tranzacției; martorului audiat în instanța de apel *Dilion L.*, care a declarat că pe Profir Aurel îl cunoaște din anul 2011, a dorit să vândă apartamentul său. Cunoștință cu Consenciuc Svetlana i-a făcut inculpatul Profir Aurel, care la acel moment se prezenta ca Stasic. La notar când s-a autentificat procura, Cosianciuc Svetlana nu era prezentă, Profir Aurel îi spunea că ea trebuie să fie în locul ei. Juca rolul lui Consenciuc Svetlana. La notar s-a prezentat cu Lepădatu Ludmila. Când s-a aflat la notar, inculpatul era afară în mașină împreună cu Rahimov Rustam. Apartamentul l-a înstrăinat persoanei care o cunoaște, l-a vândut cu 8400 de euro. Banii erau transmiși la biroul notarului, erau prezenți în trei și persoana cărei a vândut apartamentul. Ludmila Lepădatu a numărat banii și în final to ea i-a luat, pe care ulterior i-a transmis lui Rahimov Rustam. Profir Aurel era prezent la acel moment. În oficiu lui Rahimov Rustam a mers cu banii, după care ea nu a mai văzut acești bani. Rahimov Rustam o consulta, se prezenta ca doamna Cosianciuc S., cât și prin probele scrise – certificatul nr.571 din 16.11.2010, prin care Comisa Medicală Consultativă a apreciat că Cosianciuc S. necesită de a fi tutelată, scrisoarea nr.166 din 30.07.2013, potrivit căreia „Spitalul Republican de Psihiatrie” din s.Vîhvatnița, r-nul Rîbnița, a confirmat aflarea lui Cosianciuc S. la lecuire silită, în legătură cu imposibilitatea plecării de sine stătătoare din spital, în temeiul încheierii Judecătoriei Slobozia din 01.11.2010, prin procesul-verbal de ridicare din 22.02.2013, prin care de la partea vătămată au fost ridicate copiile contractului de vânzare-cumpărare din 05.02.2013, informația de pe site-ul „Makler”, cu privire la vânzarea apartamentului cu balcon din 23.01.2013, cu nr.de telefon „060820948”, cu text în limba rusă și procura nr.486 din 04.02.2013, procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013, prin care partea vătămată Reșetneac Iuri a recunoscut persoana din imaginea nr. 4, ca fiind persoana cu care a discutat la telefon pe nr.060820948, după ce a găsit anunțul pe pagina-web www.makler.md, referitor la vânzarea unei odăi (garsoniere) în valoare de 10200 euro. De asemenea, cu persoana respectivă care s-a prezentat pe nume „Ivan” s-a întâlnit la 02.02.2013, la „Moldtelecom”, ultimul comunicându-i că proprietara apartamentului nr. xx, str. Calea Ieșilor xx, mun. Chișinău, l-a rugat să-i arate apartamentul; procesul-verbal de recunoaștere după fotografie din 26.05.2014, conform căruia învinuita Dilion Lidia a recunoscut persoana pe nume „Aurel” ca fiind Profir Aurel, sentința Judecătorei Buicani, mun.Chișinău din 29.12.2014, prin care Delion L. a fost condamnată în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare și încasată suma de 8400 euro în beneficiul lui Reșetneac Iu.

Din sistemul de probe, la care a făcut trimitere procurorul, se probează cu certitudine modalitatea de înșelăciune a escrocheriei, prin acțiunile descrise în învinuirea adusă lui Profir A., care a însușit suma de 137.124,12 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari, care nu a putut intra în posesia imobilului vizat. Astfel, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie, prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Eronate sunt concluziile instanțelor că declarațiile părții vătămate vin în contradicție cu cumulul de probe acumulate, pe când acestea coroborează cu

procesele verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013 și 26.05.2014.

În ordonanța de punere sub învinuire a lui Profir Aurel, partea acuzării a concretizat învinuirea adusă și a indicat acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel în comiterea escrocheriei, în conformitate cu prevederile normelor procesual-penale.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, Dilion Lidia a fost condamnată pentru faptul că în urma înțelegerii prealabile și împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, care s-a prezentat cu numele „Ivan”, prin participație simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului 11D, amplasat pe str. Calea Ieșilor 16/2, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri 8400 euro, echivalentul sumei de 137.124,12 lei.

Prin decizia instanței de apel din 15.05.2015, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de avocatul Negru O. în numele inculpatei și de inculpata Dilion L.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. în corespundere cu art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului și motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința

se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

Astfel, nu a cercetat și apreciat în niciun fel declarațiile lui Dilion Lidia, conținute în procesul-verbal de audiere în calitate de învinuită și în sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014 prin care a fost condamnată pentru aceeași faptă pe art. 190 alin. (5) Cod penal, conform căror escrocheria a fost organizată de Profir Aurel, care i s-a prezentat drept Stasic și care prin diverse constrângeri, a determinat-o să se prezinte ca fiind Cosianciuc Svetlana, cu care ea nu se cunoștea și nici nu a văzut-o vreodată, obligând-o, forțat, să semneze din numele acesteia diferite acte, neștiind cine este proprietarul apartamentului și nefiind în această locuință, i-a însoțit la notar pentru perfectarea procurii, nefiind prezentă și Cosianciuc S., cât și a contractului de vânzare-cumpărare a locuinței respective, și care a înșușit în final banii primiți de la partea vătămată Reșetneac I., pe care ea, la fel, nu l-a știut (*vol.1, f.d.224-225, v.2, f.d.7-11*).

La fel, declarațiile lui Dilion L. nu au fost coroborate cu cele ale părții vătămate, că inculpatul s-a prezentat inițial ca Ivan și ca proprietarul apartamentului înstrăinat, iar pe Dilion L. a prezentat-o ca pe sora lui, cât și cu declarațiile martorilor Volimbovscaia Z. și Nagacevski V.;

b) a constatat în descriptivul sentinței, contradictoriu și neclar, diverse motive de achitare a inculpatului, cum ar fi că: *„răstoarnă învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii imputate..., învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de..., acțiunile concrete ale inculpatului în comiterea escrocheriei..., probele administrate, nu au confirmat cu certitudine că inculpatul a comis fapta de escrocherie, deci fapta incriminată ultimului nu întrunește elementele infracțiunii lipsind latura obiectivă și cea subiectivă..., versiunea inculpatului că nu a săvârșit fapta nu a fost combătută prin probele administrate..., partea acuzării nu a prezentat probe suficiente că inculpatul, prin acțiunile sale, a comis fapta incriminată de escrocherie”* - temeiuri de achitare care se exclud reciproc și care generează diferite consecințe juridice.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul este achitat, pe motiv că: *„fapta nu întrunește elementele infracțiunii”*.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul sentinței adoptate.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de

prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corect au fost apreciate în ansamblu, prin prisma cumulului de dovezi anexate la dosar. Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept menționate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și, repetându-le întocmai, nu a desființat hotărârea contestată, cu rejudecarea pricinii potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) a constatat în descriptivul deciziei, contradictoriu și neclar, diverse motive de achitare a inculpatului, cum ar fi că: *„just a tras concluzia că fapta lui Profir Aurel, nu întrunește elementele infracțiunii incriminate..., probele acumulate la nu confirmă vina lui de comiterea infracțiunii de escrocherie..., ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate..., nu rezultă că inculpatul a comis infracțiunea de escrocherie..., ar contura concluzia că întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie..., nu se atestă că inculpatul ar fi comis infracțiunea incriminată..., precum că acesta a comis escrocheria..., infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, nu a fost probate..., care a fost rolul și acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel în comiterea escrocheriei..., lipsesc probe ce ar indica asupra faptului că Profir Aurel prin acțiunile sale a comis escrocherie”* - temeiuri de achitare care se exclud reciproc și care generează diferite consecințe juridice.

Totodată, în dispozitiv a menținut sentința cu soluția divergentă că inculpatul este achitat, pe motiv că: *„fapta nu întrunește elementele infracțiunii”*;

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile inculpatului de la f.d.84, verso, v.2, a martorilor Matcovschi O. de la f.d.85 v.2 și Rîmbu N. de la f.d.86 v.2, probele scrise de la f.d. 124-125, 160, 222, 246-247 v.I, f.d.7-11 v.2;

d) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept

invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

Astfel, nu a cercetat și apreciat în niciun fel declarațiile lui Dilion Lidia, conținute în procesul-verbal de audiere în calitate de învinuită, în sentința Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014 prin care a fost condamnată pentru aceeași faptă pe art. 190 alin. (5) Cod penal, cât și cele date în ședința instanței de apel, conform căror escrocheria a fost organizată de Profir Aurel, care i s-a prezentat drept Stasic și care prin diverse constrângeri, a determinat-o să se prezinte ca fiind Cosianciuc Svetlana, cu care ea nu se cunoștea și nici nu a văzut-o vre-o dată, obligând-o, forțat, să semneze din numele acesteia diferite acte, neștiind cine este proprietarul apartamentului și nefiind în această locuință, i-a însoțit la notar pentru perfectarea procurii, nefiind prezentă și Cosianciuc S., cât și a contractului de vânzare-cumpărare a locuinței respective, și care a înșușit în final banii primiți de la partea vătămată Reșetneac I., pe care ea, la fel, nu l-a știut (vol.1, f.d. 224-225, v.2, f.d. 7-11, 129-130).

La fel, declarațiile lui Dilion L. nu au fost coroborate cu cele ale părții vătămate, că inculpatul s-a prezentat inițial ca Ivan și ca proprietarul apartamentului înstrăinat, iar pe Dilion L. a prezentat-o ca pe sora lui, cât și cu declarațiile martorilor Volimbovscaia Z. și Nagacevski V.

Totodată, concluzia că *în ordonanța de punere sub învinuire, procurorul nu a indicat care a fost rolul și acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel în comiterea escrocheriei*, contravine circumstanțelor de fapt invocate în această ordonanță și în rechizitoriu (vol.1, f.d.27, v. 2, f.d. 14-17).

Mai mult, rezumatul că *în speță nu poate fi pronunțată o sentință de condamnare doar în baza declarațiilor părții vătămate și cele ale lui Dilion L., pe când la materialele cauzei lipsesc probe ce ar indica asupra faptului că Profir Aurel prin acțiunile sale a comis escrocherie*, nu corespund criteriilor de drept privind aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei prevăzute în art. 101 Cod de procedură penală;

e) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor și probelor indicate în apelul acuzatorului, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. din decizie, și repetate în recursul ordinar, în consecutivitatea și esența probatorie invocate (pct. 3., 5. din decizie).

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs,

se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018, în privința inculpatului Profir Aurel Vasile, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 04 aprilie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

